

مسایل برگزیده شیمی

(جلد اول)

مؤلفین :

مهدی شیردل

محمد نجمزاده

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست

۱.	مقدمه ناشر
۳.	مقدمه مولفین
	قسمت اول: پرسش‌های تستی
۷.	۱. استوکیومتری
۳۱	۲. گازها
۴۳	۳. گرماشیمی و ترمودینامیک
۶۳	۴. تئوری کوانتمی، آرایش الکترونی و تناوب خواص در عناظر
۹۳	۵. پیوندهای شیمیایی و شکل هندسی مولکول‌ها
۱۱۵	۶. مایعات، جامدات و مخلوط‌ها
۱۲۳	۷. آشنایی با مواد آلی
	پیوست‌ها
۱۵۹	پیوست الف: کلید پرسش‌ها
۱۷۷	پیوست ب: فهرست موضوعی پرسش‌های المپیادها
۱۹۱	پیوست ج: داده‌های مفید
۱۹۳	پیوست د: آشنایی با مراحل المپیاد
۱۹۴	منابع مفید در زمینه المپیادهای علمی

مقدمه ناشر

بیشک خبر موفقیت جوانان ایرانی در المپیادهای جهانی باعث شادی و غرور تمامی ایرانیان می‌گردد و این شادی زمانی بیشتر می‌شود که احساس کنیم در این موفقیت سهمی داشته‌ایم.

موسسه فرهنگی دانش پژوهان جوان با هدف حمایت از کلیه جوانان مستعد ایرانی و به منظور تقویت بنیه علمی دانش آموزان ، خصوصاً آن عزیزانی که متأسفانه به دلیل نداشتن امکانات و منابع مطالعاتی مناسب ، امکان رشد و شکوفایی نیافرته‌اند قدم در مسیری نهاده است که به راهنمایی‌های تمامی اهل علم و فرهنگ نیاز دارد.

انتشارات دانش پژوهان جوان به عنوان ناشر تخصصی کتاب‌های المپیاد از کلیه صاحب نظران در زمینه المپیاد دعوت به همکاری می‌کند و منتظر دریافت نظرات و پیشنهادهای شما می‌باشد.

در خاتمه از حمایت‌های مالی شرکت محترم سانیو به عنوان حامی دانش پژوهان جوان و اهدای رایگان تعدادی از نسخ این کتاب به مدارس و کتابخانه‌های مناطق محروم تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

مقدمه مولفین

پاسخگویی به پرسش‌های مطرح درالمپیادهای بینالمللی، علاوه بر مسلط بودن بر اصل مطالب، هوش و استعداد خاص خود را می‌طلبید. طرح مسایلی غیر تکراری و با ایده‌های پاسخگویی جدید در آزمون‌هایی نظیر آزمون المپیادهای داخلی، که تاکنون پانزده دوره از آن در کشور برگزار شده است، کمی دشوار است. هم‌چنین با توجه به تغییرات محتوای کتاب‌های درسی در سال‌های اخیر، نیاز به پرسش‌های جدیدی و برپایه هوش و استعداد دانش‌آموزان احساس می‌گردد. لذا بر آن شدید تا مجموعه‌ای متفاوت از پرسش‌های مطرح شده درالمپیادهای داخلی و مناسب با آموخته‌های دانش‌آموزان دبیرستانی ارایه نماییم.

مجموعه‌ای که پیش رو دارید جلد اول مجموعه «مسایل برگزیده شیمی» بوده و شامل پرسش‌های تستی به همراه کلید این پرسش‌ها می‌باشد. جلد دوم این مجموعه نیز که شامل پرسش‌های تشریحی و پاسخ تشریحی تمامی پرسش‌ها می‌باشد به زودی به زیور چاپ آراسته می‌گردد. در تأثیف این مجموعه سعی شده است پرسش‌های جدیدی مناسب با آموخته‌های دانش‌آموزان در کتاب‌های دبیرستان و تا حد امکان با ایده‌های جدید و برپایه هوش و استعداد ارایه شود. در حل این مسایل نیز سعی شده است راه حل‌هایی مقدماتی و با توضیح کافی، بدون اشکال و براساس آخرین ویرایش‌های کتب دبیرستان ارائه گردد. لذا این مجموعه برای دانش‌آموزان علاقه‌مند به شرکت درالمپیاد شیمی، دانش‌آموزان دبیرستانی و دانشجویان علاقه‌مند به شیمی مفید می‌باشد.

نخستین گام جهت آمادگی درالمپیاد شیمی، مطالعه پرسش‌های مطرح شده در المپیادهای مرحله اول و دوم کشوری است. لذا برای تهیه مجموعه‌ای جامع از پرسش‌های برگزیده، نیاز به آوردن برخی از این پرسش‌ها احساس می‌گردد. برای جلوگیری از افزایش حجم کتاب، پرسش‌های مرحله اول و دوم المپیاد شیمی کشوری، هم‌چنین پرسش‌های المپیادهای شیمی ملی آمریکا (از سال ۱۹۸۷ تا ۲۰۰۴) و هم‌چنین پرسش‌های سه المپیاد آزمایشی آمده در «ویژه‌نامه دوره‌های اخیر المپیادهای شیمی و ریاضی» به صورت طبقه‌بندی شده در پیوست این کتاب آمده‌اند. شایان ذکر است کلیه این مجموعه‌ها قبلاً توسط انتشارات دانش‌پژوهان جوان چاپ گردیده‌اند.

برخی پرسش‌ها در این مجموعه، به اصطلاح پرسش‌هایی چالشی بوده و پاسخگویی به آن‌ها نیاز به تسلط و مهارت بیشتری دارد. مثالی از این پرسش‌ها، پرسش‌های دوره نابستانه هستند. این پرسش‌ها که پاسخگویی به آن‌ها تنها به دانش‌آموزان قوی تر و

علاقه مند توصیه می‌گردد در قسمت پرسش‌های پیشرفته آمده‌اند.
امید است که با آماده‌سازی این مجموعه‌ها توانسته باشیم کاستی‌های موجود در
کتاب‌های درسی را جبران نموده و علاوه بر افزایش سطح علمی دانش آموزان و هم‌چنین
افزایش مهارت‌های آنان، شاهد حضور درخشان‌تر دانش آموزان ایرانی در المپیادهای علمی
بین‌المللی باشیم.

محمد نجم‌زاده - مهدی شردل

قسمت اول:

پرسش‌های تستی

- پرسش‌های پیشرفته، مخصوص دانش آموزان قوی‌تر و علاقه‌مندان به حل مسایل دشوارتر می‌باشد.
- در پاسخ‌گویی به پرسش‌ها از جدول تناوبی عناصرها استفاده نکنید. کلیه داده‌های مورد نیاز، در خود پرسش‌ها آمده است.
- همانند المپیادهای مرحله اول و دوم می‌توانید از ماشین حساب استفاده کنید.
- کلید پرسش‌های تستی، در پیوست کتاب آمده است.
- پاسخ تشریحی پرسش‌ها، در جلد دوم این مجموعه گنجانده شده است.

فصل ۱. محاسبات شیمیایی

(استوکیومتری)

۱) ترکیبی $22/9\%$ سدیم، $21/5\%$ بور و $55/7\%$ اکسیژن دارد. فرمول ماده کدام است؟
 $O = 16, B = 11, Na = 23$

الف) $Na_2B_2O_3$ ب) $Na_2B_2O_7$ ج) $Na_2B_4O_7$ د) $Na_2B_2O_4$

۲) چنانچه $13/5g$ آب را با مقدار اضافی PCl_3 واکنش دهیم چند مول اسید تولید می‌شود؟
 $PCl_3 + H_2O \rightarrow H_2PO_3 + HCl$ $P = 31, Cl = 35/5$

الف) ۱   ب) ۲   ج) $2/25$ د) $5/25$

۳) برای تهیه $13g$ آهن از کاهش چند گرم Fe_2O_3 با مقدار کافی H_2 بدهست می‌آید؟
 $Fe = 56$ بازده واکنش $6/82\%$ است.

الف) 19 ب) $18/5$ ج) $14/5$ د) $22/5$

۴) درصد جرمی نیتروژن در کدام ترکیب از همه بیشتر است؟

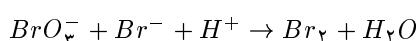
$Cu = 63/5, K = 39$

الف) C_6H_5N ب) CH_4N_2O ج) K_2N د) $Cu(NO_3)_2$

۵) $1/0$ مول پتاسیم دی‌کرومات در H_2SO_4 طی واکنش کامل با H_2S چند گرم گوگرد آزاد می‌کند؟ دی‌کرومات به کروم (III) تبدیل می‌شود.
 $S = 32$

الف) 32 ب) $64/96$ ج) $48/0$ د) $48/0$

۶) برای تشکیل $45/0$ مول Br_2 طبق واکنش زیر چند مول یون برمید لازم است؟

الف) $15/0$ ب) $0/03$ ج) $0/06$ د) $0/075$

۷) ۱٪ مول فلز M با $4g / 4$ برم ترکیب می‌شود. فرمول سولفات آن کدام است؟

- (الف) MSO_4
 (ب) M_2SO_4
 (ج) $M_2(SO_4)_2$
 (د) $M(SO_4)_2$

۸) هرگاه از واکنش $4/13g$ اکسید یک فلز با هیدروژن $5/597g$ فلز تولید شود. این

$$Ni = 58/5, Ag = 108, Cu = 63/5$$

اکسید کدام است؟

- (الف) Cu_2O
 (ب) AgO
 (ج) NiO
 (د) CuO

۹) برای تهییه ترکیبی با فرمول $Cu(NO_3)_2$ از هریک از عناصر تشکیل دهنده آن g

به کار رفته است. انتظار دارید چند گرم از این جسم تهییه شود؟

$$(الف) 669/6 \quad (ب) 295/2 \quad (ج) 195/3 \quad (د) 280/4$$

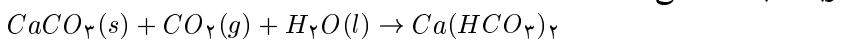
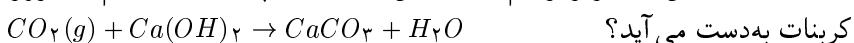
۱۰) از هر تن سنگ معدن آهن استفاده شده در کارخانه ذوب آهن که ۶۰٪ درصد جرمی

دارد عمالاً $200kg$ آهن بدست می‌آید. بازده کارخانه ذوب آهن چند درصد

است؟

$$(الف) 60\% \quad (ب) 51\% \quad (ج) 30\% \quad (د) 46\%$$

۱۱) با توجه به واکنش‌های زیر از نیم مول کربن دی‌اکسید چند مول کلسیم هیدروژن

$$(الف) 0/5 \quad (ب) 0/25 \quad (ج) 1/5 \quad (د) 1$$

۱۲) اگر درصد گوگرد در آهن سولفات برابر ۲۱٪ باشد آهن با چه ظرفیتی در این ترکیب

شرکت کرده است؟

$$(الف) +2 \quad (ب) +3 \quad (ج) +2 \quad (د) +1$$

۱۳) کربنات‌های زیر بر اثر حرارت دادن به اکسید فلز مربوط و کربن دی‌اکسید تجزیه

می‌شوند. کدام یک در نتیجه حرارت دادن ۱٪ جرم خود را از دست می‌دهند؟

$$CaCO_3 = 100, Li_2CO_3 = 74, BaCO_3 = 197, ZnCO_3 = 125/4$$

$$(الف) CaCO_3 \quad (ب) Li_2CO_3 \quad (ج) BaCO_3 \quad (د) ZnCO_3$$

۱۴) تعداد اتم‌های موجود در $5g$ گاز نئون با تعداد یون‌های موجود در چند گرم استرانسیم

$$Cl = 35/5, Ne = 20, Sr = 87/6$$

کلرید برابر است؟

$$(الف) 39/75 \quad (ب) 48/5 \quad (ج) 13/25 \quad (د) 36/25$$

۱۵) مقدار کربن در یک گرم از کدام نمک زیر بیشتر است؟

- (الف) سرب (IV) کربنات
 (ب) سدیم هیدروژن کربنات

- (د) لیتیم کربنات
 (ج) منیزیم اکسالات

۱۶) در ترکیب N_xO_y مولکول از آن $14g / 6 \times 10^{21}$ نیتروژن دارد. این مولکول بر اثر واکنش با آب اسید تولید می‌کند. فرمول این ترکیب کدام است؟

- (الف) NO_2 (ب) N_2O_2 (ج) N_2O (د) NO

۱۷) منیزیم اکسید با فسفر پنتاکلرید واکنش داده و منیزیم کلرید و دی‌فسفر پنتاکسید تولید می‌کند. در مقدار اضافی از MgO برای تولید 284 گرم P_2O_5 چند گرم $Cl = 35/5$, $P = 31$, $Mg = 24$ لازم است؟

- (الف) 249 (ب) 417 (ج) 833 (د) 403

۱۸) نسبت جرم مولی اکسید یک فلز قلیایی خاکی به جرم مولی پراکسید آن برابر $\frac{7}{9}$ است. جرم اتمی این فلز کدام است؟

- (الف) 137 (ب) 88 (ج) 40 (د) 24

۱۹) از برشته کردن 80 گرم سولفید فلز M به فرمول M_2S , $\frac{1}{2} \text{ مول گاز } SO_2$ تولید $S = 32$ می‌شود، جرم اتمی عنصر M کدام است؟

- (الف) 64 (ب) 108 (ج) 23 (د) 65

۲۰) اگر ماده حاصل از واکنش 10 مول گاز هیدروژن با گاز نیتروژن به طور کامل با کربن دی‌اکسید واکنش دهد، چند گرم اوره با فرمول CH_4N_2O تولید می‌شود؟

- (الف) 2 (ب) $2/45$ (ج) $5/9$ (د) 6

۲۱) عنصر X کلریدی دارد که در آن نسبت عدد اتم‌های X به Cl , 1 به 2 است. درصد وزنی X در این کلرید 44% است. درصد وزنی X در کلرید دیگری از این عنصر که در آن نسبت عدد اتم‌های X به Cl 1 به 3 است، کدام است؟ $Cl = 35/5$

- (الف) $39/4$ (ب) $53/5$ (ج) $34/5$ (د) $77/9$

۲۲) چند گرم محلول 3% هیدرازوئیک اسید (HN_3) برای تهیه $14/7$ گرم نمک KN_3 از پتابسیم هیدروکسید لازم است، در صورتی که بازدهی واکنش $91/5\%$ باشد؟
 $KOH + HN_3 \rightarrow KN_3 + H_2O$

- (الف) 284 (ب) $259/5$ (ج) $8/5$ (د) 185

۲۳) در یک محلول آبی که از مخلوط کردن $6/6$ گرم $Al_2(SO_4)_3$ و $18H_2O$ با $7/245$ گرم $AlCl_3$ و 300 گرم آب تهیه شده چند مول یون Al^{3+} وجود دارد؟

$$O = 16, Al = 27, S = 32$$

- الف) $0/05$ ب) $0/04$ ج) $0/06$ د) $0/07$
- ۲۴) در واکنش 20 کیلوگرم Cr_2O_3 با $5kg$ آلومینیوم $8kg$ کروم تولید می‌شود. بازده واکنش چقدر است؟ ($Cr = 52$)
 $2Al + Cr_2O_3 \rightarrow Al_2O_3 + 2Cr$
 (U = ۲۲۸)
- الف) $58/4\%$ ب) $48/2\%$ ج) $26/3\%$ د) $83/06\%$
- ۲۵) یک نمونه $2/5$ گرمی اورانیوم در هوا حرارت داده شد. اگر اکسید حاصل گرم جرم داشته باشد فرمول تجربی اکسید چیست؟
 (U = ۲۲۸)
- الف) U_2O_5 ب) UO_2 ج) U_2O_8 د) U_2O_6
- ۲۶) نیتروژن مورد نیاز برای تهییه $3/4$ گرم آمونیاک را از تجزیه آمونیم دیکرومات بدست آورده‌ایم. چند گرم آمونیم دیکرومات تجزیه شده است؟ ($Cr = 52$)
 $I = ۱۲۷$
- الف) $50/4$ ب) $25/2$ ج) 62 د) $12/6$
- ۲۷) ظرفیت ید در ترکیبی شامل $25/4$ گرم ید، $2/0$ گرم هیدروژن و $12/8$ گرم اکسیژن چقدر است؟
 $I = ۱۲۷$
- الف) 3 ب) 1 ج) 7 د) 5
- ۲۸) یک نمونه ناخالص از کوپریت (Cu_2O) دارای $66/6\%$ مس می‌باشد. درصد Cu در این نمونه چقدر است؟
 $Cu = ۶۳/۵$
- الف) $%66$ ب) $%70$ ج) $%75$ د) $%80$
- ۲۹) در یک ماده سازنده ترانزیستور به ازای هر 10^{10} اتم سیلیسیم (Si)، 1 اتم بور وجود دارد. در $1kg$ از این ماده چند اتم بور وجود دارد؟ ($B = 11, Si = 28$)
 الف) $3/86 \times 10^{15}$ ب) $4/18 \times 10^7$ ج) $3/9 \times 10^{14}$ د) $2/15 \times 10^{15}$
- ۳۰) از یک ترکیب آلی در مجاورت هوای کافی سوخته و $3/002$ گرم CO_2 و $1/367g$ H_2O تولید می‌کند. اگر ترکیب اصلی فقط دارای C ، H و O باشد، فرمول تجربی این ترکیب چیست؟
 الف) $C_2H_4O_2$ ب) C_2H_4O ج) C_2H_8O د) $C_4H_8O_2$
- ۳۱) بر اثر حرارت دادن نمک آب دار $FeSO_4 \cdot xH_2O$ ، $45/3$ درصد از جرم نمک اولیه کاهش یافته است. عدد آب در نمک متبلور $FeSO_4 \cdot xH_2O$ چند است؟
 $S = ۳۲, Fe = ۵۶$
- الف) 5 ب) 6 ج) 7 د) 4

(۳۲) یک نوع نمک سریم کلرید آب دار شامل Cl درصد ۴۱، Ce درصد ۳۷ و $Ce = ۱۴۰/۱$ درصد آب است. فرمول این نمک هیدراته چیست؟

(۳۳) فراوانی ایزوتوبی استرانسیم به صورت ^{۸۷}Sr ٪ ۷۰/۰۳۵ و ^{۸۸}Sr ٪ ۵۳ و ^{۸۹}Sr ٪ ۵۶ و ^{۸۴}Sr ٪ ۰/۵۶ است. جرم اتمی میانگین استرانسیم چقدر است؟

الف) ۸۷/۷   ب) ۸۷/۲   ج) ۸۶/۹   د) ۸۸/۰

(۳۴) نمونه از خاک رس پس از اینکه تا حدودی خشک شد حاوی SiO_2 ٪ ۵۰ و آب است. درصد SiO_2 در نمونه اولیه که دارای ۱۲٪ آب است چقدر می‌باشد؟

الف) ۴۵/۱   ب) ۴۶/۲   ج) ۴۷/۲۱   د) ۴۷/۴۴

(۳۵) کربنات یک فلزناشناخته را با HCl محلول می‌کنیم تا گاز CO_2 آزاد شود. اگر از یک گرم MCO_3 با HCl اضافی، ۵۲٪ CO_2 گرم تولید شود درصد وزنی فلز در MCO_3 چقدر خواهد بود؟

الف) ۳۰٪   ب) ۲۸/۸   ج) ۲۷/۶   د) ۲۵/۹

(۳۶) از یک مخلوط ۱ - بوتان در اکسیژن می‌سوزد و ۸/۸ گرم CO_2 و ۴/۱۴ گرم H_2O تولید می‌شود. درصد وزنی بوتان در نمونه اولیه چقدر است؟

الف) ۶۰٪   ب) ۵۰٪   ج) ۴۰٪   د) ۸۰٪

(۳۷) با خشک کردن یک نمونه خاک در هاون معلوم شد که محتوی ۵/۳۵٪ آب است. از یک نمونه خاک خشک شده، پس از اعمال مناسب SiO_2 ، ۰/۵۸۴ گرم $CaCO_3$ ، ۱/۹۷ گرم Si تولید می‌کند. درصد خشک نشده اولیه چقدر است؟

$$Ca = ۴۰, Si = ۲۸$$

الف) ۲۴/۸   ب) ۲۶/۲   ج) ۳۱/۵۵   د) ۳۲/۱

(۳۸) اورانیوم موجود در یک نمونه ۴۳٪ گرمی را که محتوی کانی کارنوتیت $[K_2(UO_4)_2(VO_4)H_2O]$ است، پس از مراحل مقدماتی مناسب به صورت اکسالات رسوب می‌دهند. اشتعال رسوب تولید ۱۶۳٪ گرم U_2O_8 می‌کند. درصد کارنوتیت در نمونه چقدر است؟

الف) ۶۲/۵   ب) ۷۲/۲   ج) ۳۸٪   د) ۴۹/۲

(۳۹) گاز هیدروژن حاصل از واکنش $41/6$ گرم آلمینیوم با مقدار اضافی HCl را از روی مقدار اضافی CuO عبور می‌دهیم. چه مقدار مس تشکیل می‌شود؟

- الف) ۱۲۸   ب) ۱۴۷   ج) ۱۵۸   د) ۱۷۸

(۴۰) از $2/5g$ از یک نمک متبلور، $1/6g$ نمک بی‌آب به دست آمده است. جرم مولکولی نمک بی‌آب، 160 است. به ازای هر واحد مولی از نمک چند مول آب وجود دارد؟

- الف) ۲   ب) ۵   ج) ۷   د) ۱۰

(۴۱) سدیم در مقدار اضافی اکسیژن می‌سوزد و جامد زرد رنگی می‌دهد که 59% جرم آن را سدیم تشکیل می‌دهد. جرم مولی این اکسید کدام است؟

- الف) ۳۹   ب) ۵۵   ج) ۶۲   د) ۷۸

(۴۲) دو ظرف در اختیار داریم. ظرف اول حاوی x مول آلمینیوم کربنات و ظرف دوم حاوی y مول مس (I) هیدروژن فسفات می‌باشد. اگر تعداد اکسیژن‌های موجود در ظرف اول دو برابر تعداد اکسیژن‌های ظرف دوم باشند. نسبت جرم مواد در ظرف اول به ظرف دوم چقدر است؟
 $P = 31$

- الف) ۱/۱۸   ب) ۰/۹۳   ج) ۱/۰۷   د) ۰/۸۵

(۴۳) $1/14g$ گرم فلز A با ماده ساده B به جرم $6/43$ گرم واکنش داده و ترکیب AB_2 را ایجاد می‌نماید. به نظر شما AB_2 کدام است؟
 $I = 127, Br = 80, Ni = 58, Cu = 63$

- الف) $CuCl_2$ ب) CaF_2 ج) $NiBr_2$ د) NiI_2

(۴۴) تری سیلیسیم تترانیترید، Si_3N_4 ، از ترکیب مستقیم سیلیسیم و نیتروژن در دمای بالا به دست می‌آید. در صورتی که بازده 95% باشد، چقدر سیلیسیم برحسب گرم برای تولید $180g$ از ترکیب مذکور لازم است؟

- الف) ۱۰۸/۲   ب) ۱۱۳/۶۸   ج) ۱۲۰   د) ۸۴/۱

(۴۵) از یک ترکیب آلی را می‌سوزانیم. محصولات احتراق $17/38$ گرم CO_2 و $7/11$ گرم H_2O می‌باشد. فرمول تجربی این ترکیب کدام است؟

- الف) CH_2 ب) CH_2O ج) C_2H_4O د) $C_2H_4O_2$

(۴۶) سدیم سولفات بدون آب (Na_2SO_4) بخار آب را جذب می‌کند و به نمک $Na_2SO_4 \cdot 10H_2O$ تبدیل می‌شود. چقدر به جرم $3/8$ گرم نمک بدون آب در اثر جذب بخار آب اضافه می‌شود؟

- الف) ۸/۶   ب) ۴/۱۲   ج) ۴/۸۲   د) ۲/۱

۴۷) از واکنش عنصر X با کلر دو ترکیب حاصل شده است که به ترتیب دارای $59/68\%$ و $74/75\%$ کلر می‌باشند. اگر فرمول ترکیب اول XCl_2 باشد. فرمول ترکیب دوم کدام است؟

- X₂Cl₂ (د) XCl₄ (ج) XCl₃ (ب) XCl (الف)

۴۸) از واکنش $4/88\text{ گرم باریم کلرید متبلور با سدیم سولفات، }4/66\text{ گرم رسوب تولید شده است. عدد آب تبلور بلور باریم کلرید کدام است؟}$

- ۶ (د) ۴ (ج) ۲ (ب) ۱ (الف)

۴۹) محلول سدیم سولفات $1M$ را با $80mL$ $1M$ محلول آلومنیوم سولفات $1M$ مخلوط می‌کنیم. مولاریته محلول حاصل نسبت به یون سولفات چقدر است؟

- $^{\circ}/36M$ (د) $^{\circ}/26M$ (ج) $^{\circ}/2M$ (ب) $^{\circ}/1M$ (الف)

۵۰) چگالی محلول یک مولال $NaOH$, $189g/cm^3$ می‌باشد. مولاریته این محلول چقدر است؟

- $1/37M$ (د) $1/26M$ (ج) $1/13M$ (ب) $1/43M$ (الف)

۵۱) $100\text{ گرم محلول سدیم نیترات }20\%$ را با چند گرم محلول 30% آن مخلوط کنیم تا محلول 26% تهیه می‌شود؟

- $180g$ (د) $130g$ (ج) $110g$ (ب) $150g$ (الف)

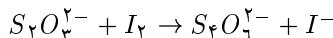
۵۲) Na_2SO_4 محلول $500mL$ را با $80g/L SrCl_2$ $300mL$ 20% مولار $Sr = 87/21$ مخلوط می‌کنیم. چند گرم رسوب $SrSO_4$ تشکیل می‌گردد؟

- $12/82g$ (د) $13/21g$ (ج) $45/92g$ (ب) $11/029g$ (الف)

۵۳) قابلیت اتحال روحی سولفات در دمای معین $9g$ می‌باشد. برای ساختن یک محلول اشباع به جرم $100g$ چه مقدار نمک $ZnSO_4 \cdot 7H_2O$ به همراه مقدار کافی آب لازم داریم؟ $Zn = 65$

- $15/0g$ (د) $14/21g$ (ج) $8/25g$ (ب) $16/0g$ (الف)

۵۴) چند گرم $Na_2S_2O_3 \cdot 5H_2O$ برای تهیه $300\text{ میلی لیتر محلول }5\%$ مولار سدیم تیوسولفات لازم است و محلول حاصل چند گرم ید را به یون یدید تبدیل می‌کند؟

- $19/0g - 23/7g$ (ب) $19/0g - 37/2g$ (الف)
 $35/6g - 43/2g$ (د) $38/1g - 37/2g$ (ج)

(۵۵) 50mL محلول Na_2CO_3 با $6\text{mL} HCl$ خنثی شده است.
اگر به $100\text{mL} Na_2CO_3$ مقدار کافی $CaCl_2$ بیافزاییم چند گرم رسوب $CaCO_3$ تولید می‌شود؟

- الف) $2/3g$ ب) $1/2g$ ج) $2/5g$ د) $1/39g$

(۵۶) مخلوطی از KBr , $NaCl$, $AgNO_3$ به جرم 30g در آب حل شده و با نقره نیترات سنجیده می‌شود. برای ترسیب کامل مخلوط، $8\text{mL} 28/10\text{M}$ از محلول $AgNO_3$ مصرف می‌شود. درصد یون Br^- در مخلوط اولیه چقدر است؟

- الف) 59% ب) 56% ج) $54/2\%$ د) $53/3\%$

(۵۷) در هر میلی‌گرم محلول یک مولال سولفوریک اسید چند میلی‌گرم اسید وجود دارد؟

- الف) $0/09$ ب) $0/083$ ج) $0/069$ د) $0/073$

(۵۸) درصد جرمی HBr در محلول $11/4$ مولال آن در آب چقدر است؟

- الف) 48% ب) $25/4\%$ ج) $92/2\%$ د) $15/3\%$

(۵۹) برای تبدیل محلول H_2SO_4 98% جرمی به محلول $1/1$ مولال به ازای هر گرم از محلول چه قدر باید آب افزود؟

- الف) $9/998$ ب) $99/98$ ج) $999/8$ د) 9998

(۶۰) چند گرم $BaCl_2 \cdot 2H_2O$ را در مقدار کافی آب حل کنیم تا 250g محلول 12% وزنی $BaCl_2$ تولید گردد؟

- الف) 30 ب) 35 ج) 120 د) 28

(۶۱) برای تهیه 300mL محلول 4M مولار HCl به چند mL محلول غلیظ آن که 37% وزنی بوده و چگالی $1/18\text{g/mL}$ دارد، نیاز داریم؟

- الف) 30 ب) 10 ج) 50 د) 25

(۶۲) با 50mL نیتریک اسید غلیظ با چگالی $1/42\text{g/mL}$ و درصد وزنی $8/69\%$ حداکثر چه حجم نیتریک اسید رقیق برحسب میلی لیتر با چگالی $1/11\text{g/mL}$ و درصد وزنی 19% می‌توان تهیه کرد؟

- الف) 175 ب) 225 ج) 252 د) 271

۶۳) چه مقدار سولفوریک اسید $5\% \text{ با } 18\text{g/mL}$ برای خنثی کردن 20mL محلول $1\text{ مولال سود با } 1\text{g/mL}$ لازم است؟

- الف) 14.54mL ب) 18.3mL ج) 16mL د) 17.56mL

۶۴) در شرایط معینی $15\text{ میلی لیتر از یک اسید } 3\% \text{ مولار با } 5\text{ میلی لیتر سود } 1\text{ مولار خنثی می شود. این اسید چند ظرفیتی است؟}$

- الف) ۱   ب) ۲   ج) ۳   د) ۴

۶۵) 50mL محلول سولفوریک اسید با باریم نیترات اضافی، $165\text{ گرم رسوب } BaSO_4$ می دهد. مولاریته این محلول کدام است؟

- الف) $0.05M$ ب) $0.1M$ ج) $0.25M$ د) $0.005M$

۶۶) 100mL از یک محلول سدیم هیدروکسید در واکنش با محلول آهن (II) سولفات $100\text{ یون گرم رسوب } Fe^{2+}$ می دهد. مولاریته محلول سدیم هیدروکسید کدام است؟

- الف) $0.1M$ ب) $0.02M$ ج) $0.01M$ د) $0.2M$

۶۷) غلظت محلول تهیه شده از حل کردن $4/2\text{ گرم } NaF$ در 500 گرم آب چقدر است؟

- الف) $0.0084M$ ب) $0.00084M$ ج) $0.02M$ د) $0.002M$

۶۸) یک کیلوگرم محلول یک مولار نمک طعام با چگالی 1200kg/m^3 حاوی چند مول آب است؟

- الف) $55/5$ ب) $52/85$ ج) $48/23$ د) $58/24$

۶۹) اگر $AgBr$ را از واکنش 30mL محلول $5\% \text{ مولار } AgNO_3$ با 50mL محلول $NaBr$ تهیه کنیم چه جرمی از رسوب $AgBr$ به دست می آید؟

- الف) $3.76g$ ب) $1.28g$ ج) $6.57g$ د) $2.82g$

۷۰) چگالی محلول سولفوریک اسید $6M/3$ با درصد وزنی 29% بر حسب g/mL چقدر است؟

- الف) $1/22$ ب) $1/45$ ج) $1/64$ د) $1/88$

۷۱) محلولی از کلریدریک اسید و استیک اسید در اختیار داریم. مولاریته استیک اسید در این محلول $2M$ است. اگر غلظت وزنی دو اسید با هم برابر باشد مولاریته کلریدریک اسید چقدر است؟

- الف) $2/9M$ ب) $2/20M$ ج) $2/287M$

۷۲) $12/3$ گرم $MgSO_4 \cdot 7H_2O$ را در $7/87$ گرم آب حل می‌کنیم. چگالی این محلول در نهایت $1/06 g/mL$ می‌شود. مولاریته این محلول کدام است؟

- الف) $0/53M$ ب) $0/49M$ ج) $0/59M$

۷۳) محلول 50mL مولارازیک کلرید به فرمول MCl_n با 30mL محلول $AgNO_3$ ، $1/0$ مولترکیب می‌شود. n چقدر است؟

- الف) 2 ب) 3 ج) 4

۷۴) قابلیت انحلال نمک پتاسیم نیترات در $C_20^{\circ}C$ ، $20^{\circ}C$ 32 گرم در 100mL آب می‌باشد کسر مولی یون پتاسیم موجود در محلول در این دما چقدر است؟

- الف) $0/051$ ب) $0/053$ ج) $0/048$

۷۵) مول از یک کلرید فلزی را در آب حل می‌کنیم. این محلول با 250mL محلول $AgNO_3$ $0/2M$ واکنش می‌دهد. فرمول کلرید فلزی چیست؟

- الف) MCl_4 ب) MCl_3 ج) MCl_2

۷۶) اگر مولالیته یک محلول برابر 5 ، چگالی آن برابر $1/2g/mL$ و جرم مولکولی ماده حل شده آن برابر 100 باشد، مولاریته محلول کدام است؟

- الف) 5 ب) 4 ج) $3/5$

۷۷) 10 گرم کلسیم کربنات با چه حجمی از محلول مولارهیدروکلریک اسید خنثی می‌شود؟

- الف) 200mL ب) 100mL ج) 50mL د) 20mL

۷۸) محلول پرکلریک اسید با درجه خلوص 70% و چگالی $1/2g/mL$ شامل چند مولکول گرم از آن است؟

- الف) $0/63$ ب) $0/83$ ج) $0/45$ د) $0/11$

۷۹) مولاریته آب در محلول کلریدریک اسید 90% با چگالی $1/2g/mL$ چقدر است؟

- الف) $5/4$ ب) $6/6$ ج) $5/9$ د) $6/3$

- ۸۰) فرمالدهید بر اساس واکنش زیر به فرمیک اسید اکسید می شود.
 $CH_2O + Cr_2O_7^{2-} + H^+ \rightarrow HCOOH + Cr^{3+} + H_2O$
 چنانچه $62mL$ $15/62mL$ محلول پتاسیم دی کرومات $125M$ با دقیقاً $25mL$ محلول فرمالدهید واکنش دهد مولاریته فرمالدهید کدام است؟
- الف) $0/234M$ ب) $0/026M$ ج) $0/0781M$ د) $0/0585M$
- ۸۱) مولالیته محلول اتیل الکل در آب $1/54$ است. چند گرم الکل در $5kg$ از این محلول وجود دارد؟
 $C_2H_5OH = 46$
- الف) $354/2$ ب) $330/5$ ج) $254/2$ د) 316
- ۸۲) معین کنید 50 میلی لیتر محلول، $\frac{2}{5}$ مولکول گرم در لیتر مس (II) سولفات با باریم کلرید اضافی چند گرم رسوب خواهد داد؟
- الف) $5/5$ ب) $4/2$ ج) $3/2$ د) $2/8$
- ۸۳) کسر مولی HCl در محلول آبی 36% وزنی هیدروکلریک اسید کدام است؟
- الف) $0/36$ ب) $0/44$ ج) $0/22$ د) $0/48$
- ۸۴) چند حجم محلول 1 مولار با چند حجم محلول $25/0$ مولار HCl باید مخلوط شود تا $1/00$ لیتر محلول $5/0$ مولار HCl تهیه شود؟ (به ترتیب از راست به چپ)
- الف) $667mL$ و $333mL$ ب) $667mL$ و $333mL$ ج) $440mL$ و $560mL$ د) $440mL$ و $560mL$
- ۸۵) چگالی یک محلول H_2SO_4 ، $1/343g/cm^3$ $44/00\%$ جرمی برابر است. چند گرم H_2SO_4 در $60cm^3$ از این محلول وجود دارد؟
- الف) $42/3$ ب) $32/7$ ج) $25/5$ د) $40/5$
- ۸۶) آلیاژی از طلا و نقره حاوی $38/5\%$ (وزنی) نقره، دارای چگالی $14/6g/mL$ است. غلظت مولی طلا در این آلیاژ کدام است؟ $Au = 197$ $Ag = 107/9$
- الف) $52/1$ ب) $45/2$ ج) $3/57$ د) $2/64$
- ۸۷) کسر مولی نیتریک اسید در محلول 5 مولال آن چیست؟
- الف) $0/31$ ب) $0/082$ ج) $0/09$ د) $0/56$
- ۸۸) تیواوره موجود در $1/45g$ از یک نمونه آلی را با محلول رقیقی از H_2SO_4 استخراج کرده و با $3mL$ $4685/00$ مولار نیتریک درصد $(NH_4)_2CS$ در نمونه چقدر است؟
 $4(NH_4)_2CS + Hg^{2+} \rightarrow 2[(NH_4)_2CS]_4Hg^{2+}$

الف) ۱/۸۳%   ب) ۷/۳۲%   ج) ۵/۳۱%   د) ۳/۶۶%

۸۹) 80mL نیتریک اسید $5\text{/}۰\text{M}$ مولار را با 120mL سدیم هیدروکسید $۴\text{/}۰\text{M}$ مولار مخلوط می‌کنیم. مولاریته نمک حاصل کدام است؟

الف) $۰/۴\text{M}$ ب) $۰/۲۴\text{M}$ ج) $۰/۵\text{M}$ د) $۸/۴\text{M}$

۹۰) 21mL از هیدروکلریک اسید $8\text{/}۰\text{M}$ برای ختنی کردن $1/۱2\text{g}$ از یک نمونه کلسیم اکسید ناخالص نیاز است. درصد خلوص CaO کدام است؟

الف) ۴۷   ب) ۴۲   ج) ۵۸   د) ۸۴

۹۱) اگر در اثر انحلال 52 g ساکاروز $\text{C}_{۱۲}\text{H}_{۲۲}\text{O}_{۱۱}$ در 48 g آب خالص محلولی با چگالی $۱/۲۶\frac{\text{g}}{\text{cm}^۳}$ تهیه شود نسبت مولالیته به مولاریته ساکاروز در این محلول کدام است؟

الف) $۰/۶۱\text{M}$ ب) $۰/۸\text{M}$ ج) $۱/۴۲\text{M}$ د) $۱/۶۵\text{M}$

۹۲) محلول آبی $۱/۶\text{M}$ مولار از کلسیم کلرید دارای چگالی $۱/۱\text{g/cm}^۳$ می‌باشد. کسر مولی کلسیم کلرید در این محلول چقدر است؟ $\text{Cl} = ۳۵/۵, \text{Ca} = ۴۰$

الف) $۰/۰۳۱\text{M}$ ب) $۰/۰۳۰\text{M}$ ج) $۰/۰۲۸\text{M}$ د) $۰/۰۲۵\text{M}$

۹۳) اگر 10 g کلسیم کلرید را با 20 g سدیم کلرید مخلوط کرده و با افزودن آب حجم محلول حاصل را به 250 mL میلی‌لیتر برسانیم غلظت یون کلرید در محلول چقدر خواهد شد؟

الف) $۰/۶۸۴\text{M}$ ب) $۲/۰۸\text{M}$ ج) $۰/۳۶\text{M}$ د) $۱/۷۲۰\text{M}$

۹۴) محلول 8g/L سدیم هیدروکسید با چه نسبت حجمی با محلول ۴g/L سولفوریک اسید به طور کامل واکنش داده و ختنی می‌شود؟

الف) $\frac{۱}{۵}$ ب) $\frac{۲}{۵}$ ج) $\frac{۵}{۱}$ د) $\frac{۵}{۳}$

۹۵) به 200mL محلول هیدروکلریک اسید $8\text{/}۰\text{M}$ با چگالی $۱/۱\text{g/cm}^۳$ چند میلی‌لیتر آب بیافزاییم تا مولاریته آب در محلول حاصل به ۵۲M برسد؟

الف) ۲۰۰ mL ب) ۴۰۰ mL ج) ۶۰۰ mL د) ۸۰۰ mL

۹۶) از واکنش $۱/۵\text{ M}$ سولفوریک اسید با $۴/۴\text{M}$ سولفوریک اسید با 100 g آلمینیوم چند مول نمک بدست می‌آید؟

الف) $۳/۷\text{M}$ ب) $۱/۸۵\text{M}$ ج) $۲/۲۲\text{M}$ د) $۳/۳\text{M}$

۹۷) هرگاه درصد جرمی سود در محلول آبی آن ۲۰٪ باشد آنگاه مولالیته سود در این محلول چقدر خواهد بود؟

- الف) ۵   ب) ۵/۵   ج) ۶/۲۵   د) ۶

۹۸) ۶/۲ گرم از یک فلز دو ظرفیتی با 100 mL سولفوریک اسید $4M$ به طور کامل واکنش می‌دهد. جرم اتمی این فلز کدام است؟

- الف) ۳۲/۵   ب) ۶۵   ج) ۱۳۰   د) ۵۶

۹۹) ۵۰۰ میلی لیتر محلول 20% سدیم کلرید با جرم حجمی $1/152$ گرم بر میلی لیتر تا چه حجمی باید رقیق شود تا به محلول $1/5\%$ با جرم حجمی $1/029$ گرم بر میلی لیتر تبدیل شود؟

- الف) ۷۳۵۲   ب) ۷۴۸۸   ج) ۶۵۴۸   د) ۶۹۶۳

۱۰۰) برای تهییه 200 mL محلول با غلظت $10/95$ گرم بر لیتر HCl به چند میلی لیتر محلول ۶ مولار HCl نیاز است؟

- الف) ۱۰   ب) ۱۰/۰   ج) ۱۰۰   د) ۰/۱

۱۰۱) 450 mL محلول سولفوریک اسید 90% با چگالی $1/83\text{ g/cm}^3$ را با 250 mL سولفوریک اسید ده مولار مخلوط می‌کنیم. مولاریته محلول اسید برابر است با:

- الف) ۱۲/۵   ب) ۱۱/۷   ج) ۱۳/۷   د) ۱۴/۳۷

۱۰۲) محلول $6M$ و $2M$ HCl را به چه نسبتی با هم مخلوط کنیم تا مولاریته آن به $25M$ برسد؟

- الف) $\frac{1}{3}$ ب) $\frac{1}{7}$ ج) $\frac{2}{7}$ د) $\frac{1}{4}$

۱۰۳) برای تهییه ۵۰ گرم محلول یک مولال پتانسیم هیدروکسید، چند گرم پتابس 70% لازم است؟
 $K = 39$

- الف) ۳/۸   ب) ۱/۸۵   ج) ۳/۷   د) ۲/۶

مسایل پیشرفته

۱۰۴) در یک طرح برای تهییه جیوه، سولفید این فلز را برشته می‌کنند و 70% وزنی گاز گوگرد دی اکسید حاصل را از محلول سدیم کربنات برای تهییه سدیم سولفیت مورد استفاده قرار می‌دهند. به ازای ۱۰ تن جیوه چند کیلوگرم سدیم سولفیت به دست $S = 32, Hg = 200/5$ می‌آید؟

- الف) ۴۴۰۰۰   ب) ۱۲۶۰   ج) ۴۴۱۰   د) ۲۸۲۰

۱۰۵) مول سدیم کلرید و ۵٪ مول پتاسیم پدید را در آب حل کرده و محلول را به حجم ۲ لیتر می‌رسانیم. اگر به ۴۰ میلی‌لیتر از این محلول $75mL$ محلول نفره نیترات $2M$ اضافه شود، پس از صاف کردن حداقل چند گرم رسوب به دست $AgI = 235$, $AgCl = 143/5$ می‌آید؟

- الف) ۳/۲۱   ب) ۳/۰۶   ج) ۲/۳۵   د) ۳/۷۸

۱۰۶) فسفر کل موجود در یک نمونه خشک کود شیمیابی برابر با ۱۶/۳٪ است. همچنین معلوم شده که با جذب آب درصد آب در آن ۳/۴۷٪ می‌گردد. درصد P_2O_5 در نمونه خشک نشده چیست؟

- الف) ۳۴   ب) ۳۶   ج) ۳۲   د) ۴۰

۱۰۷) نمونه‌ای به جرم ۳g از سنگ معدن CuO ناخالص را در مجاورت مقدار کافی H_2 قرار می‌دهیم تا تمامی CuO به Cu تبدیل شود. طی این عمل جرم نمونه به ۲/۸g کاهش یافت. درصد خلوص نمونه کدام است؟

- الف) %۲۵   ب) %۲۳/۳   ج) %۴۰   د) %۵۰

۱۰۸) جرم نمونه‌ای از یک مخلوط شامل نمک‌های منیزیم نیترات و کلسیم سولفات ۱۳ گرم است. این نمونه دارای ۱/۸g نیتروژن است. درصد خلوص منیزیم نیترات کدام است؟

- الف) ۸۵   ب) ۸۰   ج) ۷۳   د) ۶۵

۱۰۹) جرم مخلوطی از $NaBr$ و NaI , $1/620g$ مقدار اضافی $AgNO_3$ قرار دهیم، مخلوطی از $AgBr$ و AgI با جرم ۲/۸۲۲g به دست می‌آید. در مخلوط اولیه چه مقدار NaI وجود داشته است؟

$$Ag = 108, I = 127, Br = 80$$

- الف) %۵۲   ب) ۱/۱۰   ج) %۷۲   د) %۹

۱۱۰) جرم‌های مساوی از روی وید را مخلوط و با هم واکنش می‌دهیم. تمامی ید به تبدیل می‌شود. چه کسر وزنی از روی وارد واکنش نمی‌شود؟

$$I = 127, Zn = 65$$

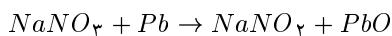
- الف) %۷۳,۸   ب) %۷۴,۴   ج) %۷۵,۶   د) %۷۶,۳

۱۱۱) نمونه‌ای از سنگ معدن دارای ۲۰٪ کلسیم است. برای سنجش میزان کلسیم ابتدا با حرارت دادن نمک متبلور، کلسیم اگزالت خشک تهیه می‌کنند و سپس آن را به CaO و بعد به $CaCO_3$ تبدیل می‌کنند و با توزیع CaO پی به جرم کلسیم می‌برند.

اگر دانش آموزی نمونه را خوب حرارت ندهد و فقط $CaCO_3$ تولید شود درصد کلسیم را چقدر گزارش خواهد کرد؟

- الف) $\frac{1}{1}$ / 28 ب) $\frac{4}{36}$ ج) $\frac{4}{39}$ د) $\frac{7}{35}$

(۱۱۲) از کاهش سدیم نیترات توسط سرب بوجود می آید. با فرض آنکه بهره واکنش 90% باشد و ده درصد سرب بیشتر از مقدار لازم مصرف کنیم برای تولید $Pb = 207$ سدیم نیتریت چه مقدار سرب لازم داریم؟

- الف) $\frac{7}{26}$ / kg ب) $\frac{4}{22}$ / kg ج) $\frac{4}{30}$ د) $\frac{8}{24}$ / kg

(۱۱۳) $4/16g$ محلوط Na_2SO_4 و $NaHSO_4$ را در آب حل می کنیم. سپس مقدار کافی باریم هیدروکسید اضافه می کنیم تا در نهایت محلول به حالت خنثی برسد. در این حالت مقداری باریم سولفات رسوب می کند. در آزمایش دیگر آنقدر $BaCl_2$ به محلول اولیه اضافه می کنیم تا در نهایت $7/223g$ رسوب به دست آید. با توجه به آزمایش های فوق چند گرم رسوب در ابتدا به وجود آمده بود؟

- الف) $\frac{2}{2,563}$ ب) $\frac{4}{4,66}$ ج) $\frac{4}{7,223}$ د) $\frac{1}{1,281}$

(۱۱۴) یک آلیاژ از سرب و قلع را در نیتریک اسید حل می کنیم. سپس سولفوریک اسید اضافه می کنیم تا $PbSO_4$ رسوب کند. جرم رسوب پس از شستن و خشک کردن $93g/2$ تعیین شد. سپس محلول خنثی شد تا استانیک اسید رسوب کند. پس از گرما دادن، $1/27$ گرم SnO_2 تشکیل شد. درصد سرب و قلع در نمونه چقدر است؟

- الف) $\frac{3}{33}, \frac{7}{66}$ ب) $\frac{3}{43}$ ج) $\frac{21}{48}, \frac{22}{20}$ د) $\frac{2}{69}$

(۱۱۵) اکسید یک فلز معین $22/5\%$ (جرمی)، اکسیژن دارد. اکسید دیگری از همان فلز $48/50\%$ اکسیژن دارد. جرم اتمی این فلز چقدر است؟

- الف) $56/0$ ب) $51/1$ ج) $55/1$ د) $95/6$

(۱۱۶) برای جبران وزنی که از مصرف سوخت دریک فضایپما بوجود می آید بایستی مقداری از آب تولید شده که عمدتاً CO_2 و گازهای دیگر از خروجی فضایپما خارج می شود، مایع شود. دقیقاً چند درصد آب تولید شده باید مایع شود تا جبران کاهش جرم سوخت مصرفی شود؟ ترکیب شیمیایی سوخت را C_nH_{2n} در نظر بگیرید.

- الف) $\frac{2}{86}, \frac{2}{87}$ ب) $\frac{2}{80}, \frac{2}{86}$ ج) $\frac{2}{80}, \frac{2}{87}$ د) $\frac{8}{22}, \frac{8}{27}$

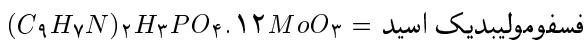
(۱۱۷) ۱۲ تن $CaCO_3$ جامد با راندمان ۹۰٪ تجزیه می‌شود. جرم توده جامد در ظرف واکنش پس از تجزیه چقدر است؟

- الف) $6/22t$ ب) $7/20t$ ج) $8/42t$ د) $8/2t$

(۱۱۸) مخلوطی از $CaCO_3$ و C را در مجاورت هوا به شدت حرارت می‌دهیم سدیم کربنات به CO_2 و CaO تجزیه شده و C به CO_2 تبدیل می‌شود. اگر جرم کل CO_2 خارج شده برابر جرم مخلوط اولیه باشد درصد کربن در نمونه اولیه چقدر است؟

- الف) $\%17/3$ ب) $\%18$ ج) $\%13/6$ د) $\%19/4$

(۱۱۹) برای اندازه‌گیری میزان فسفر موجود در یک کود شیمیایی، یک نمونه ۲۱۷ گرمی از آن را با نیتریک اسید غلیظ و گرم تجزیه می‌کنند و سپس محلول حاصل را رقیق کرده و به دنبال آن به صورت نمک کینولین فسفومولیبدیک اسید رسوب می‌دهند. اگر جرم رسوب حاصل پس از صاف کردن و خشک کردن برابر $684g$ باشد درصد $P = ۳۱, Mo = ۹۶$ فسفر به شکل P_2O_5 در آن چقدر است؟

- الف) $10/34$ ب) $11/24$ ج) $11/3$ د) $11/49$

(۱۲۰) یک نمونه $1/34g$ KI و مواد بی‌اثر را حل کرده و تحت تاثیر مقدار اضافی $AgNO_3$ قرار می‌دهند. پس از صاف کردن، شستن و خشک کردن جرم مجموع AgI و $AgCl$ $1/047$ گرم می‌شود. سپس رسوب را در یک جریان Cl_2 حرارت می‌دهند تا $AgCl$ به صورت کمی به $AgCl$ تبدیل شود. اگر جرم توده باقی‌مانده $843/0$ گرم شود درصد KCl در نمونه چقدر خواهد بود؟

$$K = ۳۹, Cl = ۳۵/۵, I = ۱۲۷, Ag = ۱۰۸$$

- الف) $80/2$ ب) $79/7$ ج) 18 د) $20/26$

(۱۲۱) $50g$ فسفر به طور کامل با $50g$ اکسیژن واکنش می‌دهد و هر دو اکسید فسفر (V) و (III) تشکیل می‌شود. جرم فسفر(V) اکسید در محصول بدست آمده چقدر است؟

- الف) $50/1$ ب) $48/2$ ج) $43/0$ د) $37/4$

(۱۲۲) ۱۲ تن سنگ آهک ($CaCO_3$) حاوی ۲۰٪ آهک خالص است. این سنگ آهک در کوره برآثر حرارت تجزیه می‌شود. اگر بهره تجزیه سنگ آهک ($CaCO_3$)، $\%90$ باشد درجه خلوص آهک تهیه شده چقدر است؟

- الف) $883/0$ ب) $750/0$ ج) $913/0$ د) $899/0$

۱۲۳) پلیمر تترافلورواتیلن را به صورت $C_2F_4_n$ نشان می‌دهند. این پلیمر از پلیمریزه کردن C_2F_4 در حضور S ایجاد می‌شود. اگر محصول نهایی $12\% \text{ گوگرد}$ (S) داشته باشد مقدار n چقدر خواهد بود؟ (فرض کنید محصول تنها یک اتم گوگرد داشته باشد)

$$S = 32, F = 19$$

- الف) ۲۵۶۶   ب) ۲۴۵۶   ج) ۱۹۸۴   د) ۲۶۶۶

۱۲۴) می‌دانیم آب خالص در حالت مایع به مقدار بسیار کمی تفیکی می‌گردد و به علت تشکیل یون‌های H_3O^+ و OH^- رسانایی الکتریکی بسیار ناچیزی دارد. این واکنش را می‌توان به صورت رو به رو نمایش داد:

$$2H_2O(l) \rightleftharpoons H_3O^+(aq) + OH^-(aq)$$

غلظت مولی یون H_3O^+ در آب خالص و در دمای $25^\circ C$ برابر $1 \times 10^{-7} \text{ mol/L}$ است. اگر چگالی آب مایع در $25^\circ C$ برابر 986 kg/m^3 باشد مولاریته آب در $25^\circ C$ کدام است؟

- الف) ۵۵/۵   ب) ۵۵/۰   ج) ۱/۰۰   د) ۵۴/۸

۱۲۵) جرم اتمی متوسط منیزیم برابر $24/3050$ است. فلز منیزیم از سه ایزوتوپ ^{24}Mg , ^{25}Mg و ^{26}Mg تشکیل شده است. جرم اتم این ایزوتوپ‌ها به ترتیب و بر حسب واحد جرم اتمی، برابر $22/9850$, $24/9858$ و $25/9826$ است. اگر درصد فراوانی هریک از این ایزوتوپ‌ها یکی از عددهای ذکر شده در گزینه‌ها باشد درصد فراوانی ایزوتوپ ^{25}Mg کدام است؟

- الف) ۷۸/۹۹   ب) ۱۰/۰۰   ج) ۱۱/۰۰   د) داده‌ها کافی نیست.

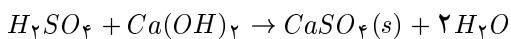
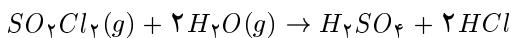
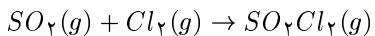
۱۲۶) وانادیم (II) اکسید واکنش داده و وانادیم (V) اکسید و آهن (II) اکسید تولید می‌کند. اگر هیچ واکنشگر و محصول دیگری در کار نباشد از واکنش $6/5$ گرم وانادیم (II) اکسید با مقدار زیادی آهن (III) اکسید چند گرم وانادیم (V) اکسید تولید می‌شود؟

- الف) ۳۵/۳۲   ب) ۱۷/۶   ج) ۱۷/۷   د) ۸/۸۳

۱۲۷) عیار یک شیشه محلول آبی آمونیاک نشان می‌دهد: حداقل 23% , حداً کثر 30% درصد وزنی می‌باشد. جرم مخصوص این محلول به این صورت داده شده است: حداقل $896 g/cm^3$ و حداً کثر $9016 g/cm^3$. محدوده مولاریته محلول چقدر است؟

- الف) ۱۱/۳-۱۳/۸   ب) ۱۰/۳-۱۴/۸   ج) ۱۱/۳-۱۵/۹   د) ۱۲/۱-۱۵/۹

۱۲۸) یکی از روش‌های صنعتی برای خارج ساختن SO_2 از دوده در $95/0^\circ C$ با واکنش‌های موارنه شده زیر نشان داده شده است:

اگر بهره هر کدام از واکنش‌های فوق، ۹۵٪ باشد چند گرم $CaSO_4$ به ازای $10^2 \times 100$ گرم SO_2 حاصل می‌شود؟

۲۰۲

ج) ۸۳/۵

ب) ۴۹/۱

الف) ۱۷۳

۱۲۹) درسیاره ژوپیتر (۲) واقع در کهکشان آندرومدا، واحد جرم اتمی به صورت $\frac{1}{32}$ جرم اتم گوگرد تعریف شده است. هم‌چنین مشخص شده است که دانشمندان این سیاره از وجود ایزوتوپ‌ها اطلاعی ندارند. اگر عنصر گوگرد از چهار ایزوتوپ با درصدهای فراوانی و با جرم‌های اتمی (بر حسب تعریف جرم اتمی در زمین) زیر تشکیل شده باشد و فرض کنیم درصدهای فراوانی کلیه عناصر در این سیاره با درصدهای فراوانی این عناصر درسیاره زمین یکسان باشد مقدار عددی واحد جرم اتمی درسیاره ژوپیتر (۲) کدام است؟

(جرم هراتم $12C$ برابر $10^{-22} \times 9926482$ گرم است. واحد جرم نیز در این سیاره، گرم فرض می‌شود.)

	درصد فراوانی (amu)	جرم اتمی
^{32}S	$31/972074$	$94/75899$
^{32}S	$32/9707$	$0/78931$
^{34}S	$33/96938$	$4/43065$
^{36}S	$35/96676$	$0/02105$

۱/۶۵۴۰۹ $\times 10^{-24}$ الف) $1/16060 \times 10^{-24}$ ۵/۲۹۳۰۹ $\times 10^{-23}$ ج) $1/65909 \times 10^{-24}$

۱۳۰) با توجه به مساله قبل، شیمی‌دانان درسیاره ژوپیتر (۲) چه عددی را به عنوان ثابت آوگادرو استفاده می‌کنند؟

الف) $6/0454 \times 10^{26}$ ب) $6/0221 \times 10^{22}$ ج) $6/0456 \times 10^{22}$

د) ثابت آوگادرو یک ثابت فیزیکی است و مقدار آن برابر مقدار زمینی آن می‌باشد.

(۱۳۱) بعد از واکنش استانو اکسید با هیدروفلوئوریک اسید، کریستالهایی جمع آوری می‌شوند. نتیجه تجزیه عنصری $Sn\% 75/8$ و $F\% 2483$ را نشان می‌دهد. حلالیت کریستال تشکیل شده در آب در دمای $18^\circ C$ ، $29/6\%$ است. مولالیته محلول $Sn = 118/7$ سیرشده حاصل از کریستال چقدر است؟

- الف) $2/1$ ب) $2/2$ ج) $2/6$ د) $2/3$

(۱۳۲) مولالیته محلول HCl ، $11/8$ مولار با چگالی $1/1854 g/cm^3$ چقدر است؟
الف) $15/6$ ب) $13/98$ ج) $9/95$ د) $14/5$

(۱۳۳) 150 میلی لیتر محلول 2 مولار $NaOH$ را به 100 میلی لیتر محلول سولفوریک اسید می‌افزاییم. برای خنثی کردن $NaOH$ اضافی یاقیمانده در محلول 42 میلی لیتر، هیدروکلریک اسید $5/0$ مولار می‌افزاییم. غلظت H_2SO_4 اولیه کدام است؟
الف) $2/8$ ب) $1/4$ ج) $2/1$ د) $0/35$

(۱۳۴) اگر 40 میلی لیتر محلول $1/6$ مولار HCl را با $60mL$ 2 مولار $NaOH$ مخلوط کنیم مولاریته نمک حاصل چقدر است؟
الف) $1/2$ ب) $0/56$ ج) $0/64$ د) $1/6$

(۱۳۵) $142g$ فسفر (V) اکسید در 500 مولالیت 10% وزنی فسفوریک اسید در آب، حل می‌شود. درصد جرمی H_3PO_4 در محلول به دست آمده چقدر خواهد شد؟
الف) 23 ب) $29/6$ ج) $38/3$ د) $49/2$

(۱۳۶) $200mL$ سولفوریک اسید 6 مولار با چگالی $1/35 g/mL$ را با $300mL$ آب با چگالی $1g/mL$ مخلوط می‌کنیم. مولالیته سولفوریک اسید و مولاریته آب در محلول حاصل برابر است با:

- الف) $27/2M$ ب) $24M$ ج) $42M$ د) $2/65m$

(۱۳۷) $10g$ مخلوطی شامل BaO و CaO برای واکنش کامل با $100mL$ مولار $2/5$ HCl مصرف می‌شود. درصد وزنی BaO در این مخلوط کدام است?
 $Ca = 40$, $Ba = 137$

- الف) $47/3$ ب) $52/7$ ج) 25 د) 25

(۱۳۸) محلولی دارای 50% مول از هر یک از اسیدهای HCl , H_2SO_4 و H_3PO_4 است. این محلول با چند لیتر محلول دسی مولار سود خنثی می‌شود?
الف) $1/5$ ب) 2 ج) $2/5$ د) 3

(۱۳۹) می خواهیم 500 mL محلول 20% پر کلریک اسید با چگالی 2 g/cm^3 بسازیم. چند آب و چند گرم $HClO_4 \cdot H_2O(s)$ لازم داریم؟ چگالی آب، 1 g/cm^3 است.

- الف) $(800\text{ mL} - 236\text{ g})$
 ب) $(264\text{ mL} - 236\text{ g})$
 ج) $(800\text{ mL} - 236\text{ g})$
 د) $(779\text{ mL} - 200\text{ g})$

(۱۴۰) 100 g گرم Cl_2O_5 را در 100 mL آب حل می کنیم. مولالیته کلریک اسید حاصل چقدر است؟

- الف) $16/8$
 ب) $17/64$
 ج) $18/3$
 د) $15/04$

(۱۴۱) $104/25$ گرم PCl_5 را در مقدار زیادی آب حل می کنیم. محلول حاصل با چند میلی لیتر $NaOH$ 10 M خنثی می گردد؟ (واکنش ها را کامل فرض کنید.)

- الف) 250 mL
 ب) 400 mL
 ج) 300 mL
 د) 350 mL

(۱۴۲) 80 mL محلول $NaOH$ 40 g/L را با 200 mL محلول H_2SO_4 1 M مولال با چگالی $1/51\text{ g/cm}^3$ مخلوط می کنیم. محلول نهایی چه خاصیتی دارد و مولالیته نمک حاصل چقدر است؟

- الف) اسیدی $-1M$
 ب) بازی $-1M$
 د) خنثی $-14M$
 ج) اسیدی $-1M$

(۱۴۳) چند میلی لیتر محلول سود 1 M مولار به 80 mL محلول سولفوریک اسید $2M$ بیافرائیم تا مولاریته اسید به $15M$ کاهش یابد؟

- الف) 40 mL
 ب) 20 mL
 ج) 80 mL
 د) $11/5\text{ mL}$

(۱۴۴) محلول های 6 M و 8 M کلریدریک اسید را با چه نسبت جرمی مخلوط کنیم تا محلول 7 M مولال تهیه گردد؟

- الف) $0/97$
 ب) $0/99$
 ج) $0/86$
 د) $0/89$

(۱۴۵) به 100 g محلول $NaOH$ ، 1 M مولال چند گرم محلول $NaOH$ ، 2 M مولال بیفرازیم تا مولالیته محلول اولیه 10% افزایش یابد؟

- الف) $4/8g$
 ب) $6/3g$
 ج) $8/42g$
 د) $11/5g$

(۱۴۶) 25 mL محلول 125 M مولار سود را با محلول استاندارد کلریدریک اسید $113M$ تیتر می کنیم. $27/8\text{ mL}$ اسید مصرف می شود. درصد خطأ در مقدار گزارش شده غلط سود چقدر است؟

- الف) $\%5/522$
 ب) $\%5/525$
 ج) $\%5/25$
 د) $\%3/64$

۱۴۷) کسر مولی (X) سولفوریک اسید در محلول 10° مولال آن کدام است؟

- الف) $1525/0$ ب) $2020/0$ ج) $25/5$ د) $2535/0$

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۱)

۱۴۸) چه حجمی از محلول $1M AgNO_3$ لازم است تا بر اثر واکنش با $100mL 1M SrS$ ، نقره سولفید به طور کامل رسوب کند؟ (واکنش رسوبی، کامل فرض شود)

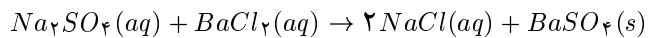
- الف) $100mL$ ب) $200mL$ ج) $20mL$ د) $2000mL$

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۱)

۱۴۹) لوریل الکل، $C_{12}H_{25}OH$ ، که از روغن نارگیل به دست می‌آید برای ساخت سدیم لوریل سولفات که یک پاک‌کننده است استفاده می‌شود. مولالیته لوریل الکل در محلولی که از حل شدن $17g$ لوریل الکل در $148g$ آتانول، C_2H_5OH ، به دست آمده است چقدر است؟

- الف) $310/0$ ب) $620/0$ ج) $842/0$ د) $41/0$

۱۵۰) به $250mL$ از یک محلول سدیم سولفات به مقدار کافی محلول باریم کلرید اضافه کردیم. رسوب باریم سولفات حاصل، پس از عبور از کاغذ صافی، از محلول جدا و سپس خشک شد. اگر $483g/5$ باریم سولفات به دست آمده باشد مولاریته محلول $Ba = 127$, $Na = 23$, $S = 32$ اولیه چقدر بوده است؟

- الف) $104/0$ ب) $188/1$ ج) $47/0$ د) $94/0$

۱۵۱) محلولی از ساکاروز را با انحلال $135/0$ کیلوگرم $C_{12}H_{22}O_{11}$ در مقدار کافی آب، تا ایجاد یک لیتر محلول با چگالی $105g/cm^3$ تهییه کردہ‌ایم. مولاریته و مولالیته این محلول چقدر است؟

- الف) $432/0$ ب) $395/0$ ج) $418/0$ د) $378/0$

۱۵۲) از یک محلول $70mL$ $AgNO_3$ را با محلول KI , $7/0$ مولار به طول کامل واکنش می‌دهیم. از طرف دیگر $120mL$ از همان محلول $AgNO_3$ را با محلول $NaCl$ $13/0$ مولار تا نقطه‌ی هم ارزی واکنش می‌دهیم. نسبت جرم رسوب $AgCl$ تشکیل شده به جرم رسوب AgI چقدر است؟ ($Ag = 108$, $I = 127$, $Cl = 35/5$)

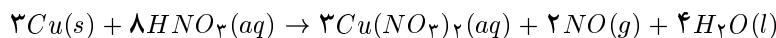
- الف) $113/0$ ب) $228/2$ ج) $12/1$ د) $328/0$

(۱۵۳) وزنی آلیاژی متشكل از مس و نیکل را که در ضرب نوعی سکه مصرف دارد نیکل تشکیل می‌دهد. نسبت تعداد اتم‌های مس و نیکل ($\#Cu/\#Ni$) در این آلیاژ کدام است؟
 $Cu = ۶۳, ۵۴$ ، $Ni = ۵۸, ۷۱$

- الف) $۲/۷۷$ ب) $۳/۲$ ج) $۳/۲۵$ د) $۱/۱$

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۸)

(۱۵۴) مس با $۴۲, ۶۰ g$ نیتریک اسید، طی واکنش زیر ترکیب می‌شود. کدامیک از مواد اولیه واکنش‌گر محدود کننده است و چند گرم مس (II) نیترات تولید می‌شود؟

- الف) Cu ، $۹۳, ۳۰ g$
 ب) $HNO_۳$ ، $۳۵, ۶۰ g$
 ج) $HNO_۳$ ، $۹۳, ۸۰ g$
 د) Cu ، $۱۲۵, ۶ g$

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۳)

(۱۵۵) واکنش $N_۲ + ۲H_۲ \rightarrow ۲NH_۳$ با بازده ۵۰% انجام می‌گیرد. اگر به نیم مول آمونیاک نیاز داشته باشیم. با چند مول $N_۲$ باید واکنش را اجرا کنیم؟

- الف) $۰/۵۰$ ب) $۱/۰$ ج) $۰/۲۵$ د) $۲/۰$

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۳)

(۱۵۶) نمونه‌ای از سنگ آهن به جرم $۷۰ g$ را در نیتریک اسید حل می‌کنیم. به محلول حاصل، مقدار کافی محلول آمونیاک غلیظ می‌افزاییم تا آهن به طور کمی به صورت $Fe(OH)_۳$ رسوب کند. پس از صاف کردن رسوب و گرم کردن آن را به صورت $Fe_۲O_۳$ وزن می‌کنیم. جرم $Fe_۲O_۳$ به دست آمده، $۵۴, ۱\%$ گرم می‌گردد.
 $Fe = ۵۶$ درصد آهن در نمونه اولیه چیست؟

- الف) $%۲۷$ ب) $%۵۴$ ج) $%۴۸$ د) $%۸۱$

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۱)

(۱۵۷) محلوطي از $NaCl$ و KCl به جرم $۲۰, ۷۶ g$ را با نقره نیترات تیتر می‌کنیم. میلی‌لیتر نقره نیترات $۱۰, ۵۵\%$ مولار مصرف می‌شود. درصد وزنی $NaCl$ در این مخلوط چیست؟
 $K = ۳۹$ $Na = ۲۳$ $Cl = ۳۵, ۵$

- الف) $%۲۸$ ب) $%۴۳, ۵$ ج) $%۷۸$ د) $%۷۱$

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۱)

۱۵۸) $Ba = ۱۳۷, Ti = ۴۸, O = ۱۶$ باریم تیتانات $BaTiO_۳$ حاوی:

الف) $2N$ اتم باریم و شش اتم گرم اکسیژن و دو مول تیتان است.

ب) $\frac{N}{2}$ اتم باریم و $\frac{3}{2}$ اتم گرم اکسیژن و $\frac{1}{2}$ مول تیتان است.

ج) نیم مول باریم و $\frac{3}{2}$ مول اکسیژن و یک اتم گرم تیتان است.

د) $\frac{1}{2}$ مول باریم، $\frac{3}{2}$ مول اکسیژن و $۱۰^{۲۳} \times \frac{1}{6} \times ۰۲۳$ اتم تیتان است.

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۲)

۱۵۹) در واکنش $(g) \rightarrow CO_۲(g) + O_۲(g) \rightarrow CO_۲(s) + O_۲(g)$ ملاحظه می‌شود، ۵٪ گرافیت فقط

گاز $CO_۲$ برای سوختن با $O_۲$ ایجاد می‌کند. در صد بهره این واکنش کدام است؟

الف) %۳۰ ۰   ب) %۳۰ ۰   ج) %۸۲   د) %۳۳ ۳

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۲)

۱۶۰) کدامیک حاوی بیشترین تعداد مولکول است؟

الف) $\frac{1}{۱۰} g CH_۴$ ب) $\frac{1}{۱۰} g H_۲O$
 $(MW = ۱۶)$ $(MW = ۱۸)$

ج) $\frac{۱}{۱۰} g N_۲O_۴$ د) $\frac{۱}{۱۰} g HNO_۳$
 $(MW = ۹۲/۰)$ $(MW = ۶۳)$

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۲)

۱۶۱) دانشجویی واکنش $NaHCO_۲ \rightarrow Na_۲CO_۲(s) + H_۲O(g) + CO_۲(g)$ را با

در صد بهره ۸۰٪ انجام داده است. در صورتی که او به $۱/۶$ مول $Na_۲CO_۲$ نیاز داشته باشد با چند مول $NaHCO_۲$ باید واکنش را آغاز کند؟

الف) ۴/۰   ب) ۳/۲   ج) ۲/۶   د) ۲/۰

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۲)

۱۶۲) برای تهییه ۵۵g آزوبینزن، $C_۶H_۵N = NC_۶H_۵$ ، براساس واکنش زیر مقدار $۱۰ L$

نیتروبنزن با چگالی $۱/۲ gmL^{-۱}$ و $۰/۳۰ L$ $۱/۲ H_۱۴O_۴$ با چگالی $۱/۱۲ gmL^{-۱}$ با هم مخلوط شده‌اند. در صد بهره چقدر است؟

الف) ۶۲   ب) ۷۴   ج) ۵۴   د) ۴۲

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۲)

۱۶۳) آنزیم جدا شده از گلوبول‌های قرمز خون حاوی ۲۹٪ سلنیم (Se) است. با فرض

یک مولکول سلنیم به ازای یک مول آنزیم، مینیمم جرم مولکولی ($g/mole$) آنزیم

کدام است. $Se \approx ۷۸/۹$

الف) ۲۷۲   ب) $۲/۷۲ \times ۱۰^۴$ ج) $۲/۶۷ \times ۱۰^۴$ د) $۳/۶۷ \times ۱۰^۴$

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۶)

۱۶۴) یکی از رنگدانه‌هایی که به طور گستردۀ در رنگ کاری‌های هنری مورد استفاده قرار می‌گیرد سرب سفید می‌باشد که همان $PbCO_3$ فلیایی است. هنوز هم این ترکیب تا حدودی پایه اغلب رنگدانه‌ها است (البته امروزه در غالب موارد با TiO_2 جایگزین شده است).

سرب سفید تحت واکنش با H_2S موجود در اتمسفر شهرهای صنعتی سیاه شده اثر نقاشی را کدر می‌کند. رنگ‌های روی نقاشی تار شده را می‌توان تا اندازه‌ی به کمک H_2O_2 سفید کرد.

سرب سفید از لایه‌هایی مشکل از Pb^{2+} , OH^- , CO_3^{2-} تشکیل یافته است. طی عملیات حرارت در معرض هوا، $\frac{4}{27}g$ سرب سفید در $770K$ مقدار $\frac{739}{151}g$ گرم CO_2 , H_2O و $\frac{5}{29}g$ ماده قرمز رنگ «سرنج» نتیجه می‌دهد. فرمول سرب سفید کدام است؟

- ب) $PbCO_3$, Pb_3O_4 , $Pb(OH)_2$
د) $PbCO_3$, $2Pb(OH)_2$

- الف) $PbCO_3$, $Pb(OH)_2$
ج) $2PbCO_3$, $Pb(OH)_2$

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۲)

۱۶۵) X یک فلز است. سلنید عنصر X از حرارت دادن X در جریانی از H_2Se تهیه می‌شود. ترکیب حاصل از این فرآیند شیمیایی، بر اثر حرارت تصعید و همراه هیدروژن در جداره‌های سرد ظرف، جمع آوری شده که حاوی $41\% Se$ است. نماد شیمیایی عنصر X کدام است؟

Ag

Cd

Hg

Zn

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۲)

۱۶۶) ترکیبی حاوی 50% وزنی، عنصر X ($X = 10$) و 50% وزنی عنصر Z ($Z = 20$) است:

- الف) فرمول مولکولی آن XZ (یا ZX) است.
ب) فرمول آمپریک آن XZ (یا ZX) است.
ج) ساده‌ترین فرمول آن XZ_2 (یا Z_2X) است.
د) ساده‌ترین فرمول آن X_2Z (یا ZX_2) است.

(دوره تابستانه المپیاد شیمی - ۱۳۷۲)